

132918

SÚŤAŽ - REVITALIZÁCIA NÁMESTIA V SPIŠSKEJ BELEJ

Sprievodná správa

Základnou myšlienkou návrhu bolo obnovenie prepojenia námestia s evanjelickým kostolom, mestským parkom a potokom, tak ako to bolo v minulosti. Tým sa vytvorí ďalšia kompozičná os námestia, ktorá má aj historický základ. Naším návrhom chceme aj do budúcnosti zachovať možnosť ďalej rozvíjať verejný priestor aj pred evanjelickým kostolom/napr. odstránením parkovania z Letnej ulice a jej vydláždením, či by ešte viac umocnilo nadväznosť na hlavné námestie/. Centrum mesta vnímame ako celok, aj keď je predelený dopravnou tepnou.

Podľa nás novostavba garáží dosť negatívne zasiahla genia locci tohoto miesta. Stratila sa prirodzená historická kontinuita a prepojenosť námestia na evanjelický kostol. Vznikli dve nesúvislé plochy prepojené dvoma strmými schodiskami. Horná časť námestia pred mestským úradom a spodná časť pred reštauráciou by mali podľa nás tvoriť jeden plynulo prepojený celok. Zo spodnej časti navrhujeme odstrániť všetky parkovacie miesta. Námestie má patriť ľuďom, nie autám. Má to byť priestor, kde sa môžu občania zhromažďovať, posediť si na terase priľahlej reštaurácie alebo sa kreatívne prejaviť na pódium. Na hranici námestia a hlavnej cesty sme vytvorili stromoradie, ktoré má slúžiť ako optická a zvuková bariéra, aby bol priestor príjemnejší na trávenie času. V priestore pred reštauráciou sa nachádza plocha s mlatovým povrchom a novovysadenými stromami. Slúžia ako terasa pre príľahlú reštauráciu a pobytový priestor s hracími prvkami pre deti. Chceme, aby sa tento priestor z pôvodného parkoviska premenil na živé námestie, kde majú ľudia dôvod prísť a tráviť tu svoj čas. Taktiež tu vidíme potenciál budúceho prepojenia na mestský park.

Vstup do garáží sme zachovali. Priestor pred vstupom je spoločným priestorom pre vjazd áut a súčasne slúži ako zhromažďovací priestor. Navrhujeme odstrániť súčasnú garážovú bránu a nahradiť ju bránou s identickým obkladom ako má obklad obvodovej steny garáží, prípadne bránou v antracitovom prevedení. Taktiež vstupné dvere do garáží navrhujeme nahradiť hliníkovými v antracitovej farbe. Tým sa zjednotí estetický výraz tejto steny a teda aj námestia pred ňou. Obklad steny bude so svetlého kameňa aby ladil k dlažbe a vytváral tak jednotný dojem.

Pôvodné schodiská navrhujeme odstrániť a nahradzujeme ich širším schodiskom s menej strmými stupňami aby prechod medzi časťami námestia bol plynulejší. Schodisko je priamo orientované do parku pred evanjelickým kostol, takže sa zachová aj hlavný peší ťah. V časti pred zvonnicou navrhujeme z nasypanej zeminy vytvoriť naklonenú rovinu ako odkaz na briežok, ktorý tu bol v minulosti. Naklonená rovina je sčasti komunikačné schodisko a sčasti zatravnená plocha so stupňami na sedenie a trávenie voľného času. Je to akoby lúka s výhľadom na mestský park. Na tejto zatravnenej ploche navrhujeme vysadiť stromy, ktoré poskytnú dostatok chládku v lete, ale súčasne vytvoria optickú bariéru medzi záhradou susediaceho rodinného domu a námestím. Výstupom na námestie po naklonenej rovine sa chodcom pomaly otvára celá horná časť námestia. Naklonená rovina slúži ako prirodzená tribúna a priestor pred ňou je stále drevené pódium. Diváci sa môžu pred pódium zhromažďovať zo strany naklonenej roviny, ale aj od strany reštaurácie. Pódium má slúžiť pre malé komorné predstavenia. Pri väčších akciách uvažujeme s umiestnením hlavného pódia v hornej časti námestia.

Oplotenú záhradu okolo rímskokatolíckeho kostola chápeme ako priestorovú dominantu. Chceme zachovať vstup do areálu cez súčasné kamenné piliere oplotenia. Chápeme to ako prechod medzi ruchom mesta do priestoru duchovného pokoja. Navrhujeme z nej vytvoriť verejne prístupný, uzatváraateľný mestský park/záhradu, kde by mohli obyvatelia chodiť relaxovať a meditovať. Chceme

aby bol areál navštevovaný a využívaný aj mimo bohoslužieb. Areál dopĺňame vydláždenými chodníkmi pre lepší pohyb chodcov a lavičkami na sedenie. Do budúcnosti možno záhradu zatraktívniť štrkovou plochou na petang prípadne šachovnicou z dlažobných kociek alebo hracími prvkami pre deti /hojdacia stolička alebo malý kolotoč/. Súčasné stromoradie pozdĺž oplotenia zachovávame a najmä na severovýchodnej strane ho navrhujeme doplniť. Taktiež dopĺňame stromy v priestore medzi kostolom a zvonnicou, ktoré majú nahradiť súčasné stromy pri zvonici. Areál chceme očistiť od nevhodných okrasných rastlín a kríkovej zelene. Stromy ,hlavne na severovýchodnej strane, navrhujeme strihať do väčšej koruny, aby sa mohli rozkošatiť. Staršie exempláre navrhujeme nahradiť mladšími a zdravšími. Záhradu sme doplnili o jeden vchod smerom od spodnej časti námestia.

V hornej časti námestia od stĺpu so sochou Panny Márie navrhuje vytvoriť jednak pešiu, ale aj cyklistickú os smerom k múzeu, pričom bude potrebné odstrániť parkovacie miesta pred mestského úradu. Všetky dominanty námestia sa tak prepoja priamym ťahom. Po obvode zvonice sme vytvorili stupňovité sedenie z betónových prefabrikovaných dielcov, ktoré má nahradiť súčasnú terénnu úpravu z okruhliakov. Priestor medzi zvonnicou a mestským úrad je hlavný zhromažďovací priestor. Nechávame ho bez väčších priestorových zásahov, aby bolo možné ho variabilne využívať pri akciách a podujatiach. V návrhu uvažujeme so zjednotením dlažby v priestore celého námestia. Dlažba má byť maloformátová svetlejších otiňov.

Cestu navrhujeme vydláždiť žulovými kockami tmavej farby, čo má efekt na spomalenie automobilovej dopravy cez námestie. Taktiež sa tým námestie prepojí s prevádzkami v parteri radovej zástavby. Pri veľkých akciách, je možnosť uzavrieť komunikáciu a doprava bude odkláňaná cez Mierovú ulicu a Ulicu 1. Mája.

V priestore pred múzeom navrhujeme mierne upraviť trávnatú plochu. Akcentom priestoru je busta umiestenná oproti vstupu do múzea.

Zachovávame parkovanie pozdĺž juhozápadnej strany námestia. Mobiliár navrhuje striedmy, aby nenarušoval a nekonkuroval dominantným stavbám na námestí. Nočné nasvetlenie námestia má podporiť atmosféru miesta a zdôrazniť dominanty - stĺp so sochou Panny Márie, mestský úrad, zvonica a kostol. Tie budú nasvetlené najintenzívnejšie reflektormi umiestnenými v úrovni dlažby. Vyniknú tak detaily a plasticita stavieb. Ostatné osvetlenie má byť s menšou intenzitou a teplejšou farbou svetla.